

Arvamuste ja kooskõlastuste koondtabel

1. KOOSKÕLASTUSED

Jrk nr	Kaasatud kooskõlastaja	Kooskõlastuse sisu	Pädeva asutuse põhjendus ja otsus esitatud kooskõlastuse osas
1	Keskkonnaamet Alus: projektala jääb Võrtsjärve hoiualale 17.04.2023 nr 6-2/23/6610-2 07.10.2024 nr 7-9/24/736-6	<p><u>17.04.2023 kiri</u></p> <p>Esitasite ehitusseadustiku § 31 lg 4 alusel kooskõlastamiseks või arvamuse avaldamiseks projekteerimistingimused riigitee 52 Viljandi–Rõngu km 46,845 asuva Pikasilla silla rekonstrueerimise ehitusprojekti koostamiseks. Projekti eesmärk on Pikasilla silla, asukohaga Valga maakond Tõrva vald Pikasilla küla ja Tartu maakond Elva vald Purtsi küla, asemele uue silla kavandamine, jalakäijate ja jalgratturite liiklusohutuse taseme tõstmine, sõidutee plaaniraadiuste vastavusse viimine lubatud suurima sõidukiirusega ja tehniliselt vajaliku teemaa määramine.</p> <p>Pikasilla sild ületab Väike-Emajõe, mis on Võrtsjärve hoiuala (Valga), mis kuulub üleeuroopalisse kaitsealade võrgutikku Natura 2000 kui Võrtsjärve linnuala ja Võrtsjärve loodusala (Vabariigi Valitsuse 15.12.2005 määruse nr 311 „Hoiualade kaitse alla võtmine Valga maakonnas“ § 1 lg 1 p 25). Hoiualal ei või ilma kaitstava loodusobjekti valitseja ehk Keskkonnaameti nõusolekuta anda projekteerimistingimusi (looduskaitseseadus (LKS) § 21 lg 1, § 14 lg 1 p 7).</p> <p>Keskkonnaamet nõustub projekteerimistingimuste andmisega LKS § 14 lg 1 p 7 alusel tingimusel, et arvestatakse alltooduga:</p> <ol style="list-style-type: none">Väike-Emajõgi on elupaigatüübina jõed ja ojad (3260) Võrtsjärve hoiuala ja loodusala kaitse eesmärgiks. Jões on registreeritud II kategooria tõugja (<i>Aspius aspius</i>) ja III kategooria rohe-vesihobu (<i>Ophiogomphus cecilia</i>), hingi (<i>Cobitis taenia</i>) ja vingerja (<i>Misgurnus fossilis</i>) elupaigad. Eelnevad liigid on samuti nii Võrtsjärve hoiuala (v.a rohevesihobu) kui ka Võrtsjärve loodusala kaitse eesmärkideks. Sild tuleb projekteerida selliselt, et see ei halvendaks Natura 2000 ala kaitse eesmärgiks oleva jõe elupaiga seisundit, eelistada tuleb olemasolevate veesiseste konstruktsioonide kasutamist. Jõe elupaiga osaks on ka jõe kaldad ja need tuleb säilitada looduslikena. Olulised muudatused võrreldes olemasoleva lahendusega palume Keskkonnaametiga kooskõlastada võimalikult varajases faasis.Silla vahetus naabruses on registreeritud Võrtsjärve hoiuala ja loodusala kaitse eesmärgiks olev elupaigatüüp lamminiit (6450). Lamminiidu kahjustamine ei ole lubatud. Elupaiga piir tuleb kanda projekti joonistele ja välistada seal sõitmine, parkimine ja ehitusmaterjalide ladustamine. Tööde korraldamist tuleb käsitleda ka projekti seletuskirjas.Lisaks on projektialal registreeritud ka II kaitsekategooria nahkhiireliikide suurvidevlase (<i>Nyctalus noctula</i>), pargi-nahkhiire (<i>Pipistrellus nathusii</i>), veelendlase (<i>Myotis daubentonii</i>), tiigilendlase (<i>Myotis dasycneme</i>) ja põhja-nahkhiire (<i>Eptesicus nilssonii</i>) elupaigad. Nahkhiired võivad varjuda silla konstruktsioonides, mistõttu võib ette tulla nende vigastamise oht ehitustööde käigus. Kaitsealuste liikide elupaikades rakendub isendi kaitse (LKS § 48 lg 4), mis tähendab, et kaitsealuste liikide isendeid ei tohi tahtlikult surmata, püüda ega tahtlikult häirida paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ajal ja ilma keskkonnaministri loata loodusest eemaldada (LKS § 55 lg 6). Seetõttu palume projekteerimisse kaasata nahkhiirte ekspert, kelle ülesandeks on hinnata tööde ohutust kaitstavatele liikidele. Ühtlasi soovitame koostöös eksperdiga kaaluda võimalusi nahkhiirte varjepaikade kavandamiseks uue silla projekteerimisel. <p><u>07.10.2024 kiri</u></p> <p>Esitasite Keskkonnaametile Pikasilla silla rekonstrueerimise eskiislahenduse tutvumiseks. Keskkonnaamet on eskiislahendusega tutvunud ning täiendused eskiisile puuduvad.</p>	<p><u>Selgitus:</u></p> <p>Arvestades projektiga hõlmatud alal levivaid keskkonnavalasid piiranguid, keerukaid maastikulisi olusid ning projekteerimistingimuste menetluses kogutud seisukohtasid tellis Transpordiamet projekteerimistingimuste menetluse ajal piirkonda sobiva lahenduse leidmiseks eskiisi. Eskiislahendus edastati menetlusosalistele tutvumiseks 12.09.2024. Eskiisiga on olemasoleva silla asemele kavandatud uue üheavalise silla rajamine, mis ei eelda uute sammaste rajamist vette. Silla lahenduse väljatöötamisel on tehtud koostööd Keskkonnaametiga.</p> <p><u>Otsus:</u></p> <ol style="list-style-type: none">Arvestada, et projekteeritav lahendus ei tohi halvendada Natura 2000 ala kaitse eesmärgiks oleva jõe elupaiga seisundit.Arvestades, et eskiisiga ei ole muudetud Pikasilla silla põhimõttelist paiknemist olemasoleva olukorraga võrrelduna, eemaldada projekteerimistingimustest punkt 5.2.2 „Vajadusel muuta silla nurka jõe suhtes, kui selle abil on projektala ulatuses tervikuna võimalik saavutada tehniliselt optimaalsemad ja finantsiliselt mõistlikumad lahendused“.Arvestada projekteerimisel, et jõe elupaiga osaks on ka jõe kaldad ja projekteeritav lahendus peab võimaldama nende säilitamist looduslikena.Kanda projekti joonistele lamminiidu (6450) elupaigapiir. Seletuskirjas sõnastada, et ehitustöödel tuleb välistada lamminiidul sõitmine, parkimine ja ehitusmaterjalide ladustamine.Arvestades, et projektialale on registreeritud II kaitsekategooria nahkhiireliikide elupaigad, kaasata projekteerimisse nahkhiirte ekspert, et hinnata tööde ohutust kaitstavatele liikidele. Koostöös eksperdiga kaaluda uue silla projekteerimisel võimalusi nahkhiirte varjepaikade kavandamiseks.Projekteerimisel teha koostööd Keskkonnaametiga.

2. ARVAMUSED

2.1.Puudutatud asutused ja isikud

Jrk nr	Arvamuse esitaja	Arvamuse sisu	Pädeva asutuse põhjendus ja otsus esitatud arvamuse osas
1	<p>Tõrva Vallavalitsus 18.04.2023</p> <p>26.09.2024 nr 7-7/2024/1479-2</p>	<p><u>18.04.2023 kiri</u> Tõrva Vallavalitsus kooskõlastab projekteerimistingimuste eelnõu riigitee 52 Viljandi-Rõngu km 46,845 asuva Pikasilla silla rekonstrueerimise ehitusprojekti koostamiseks alljärgneva märkusega. Projekteerida "Pikasilla" bussipeatuste ning sillast Rõngu suunale jäävate eluhoonete vahelisele lõigule kergliiklustee.</p> <p><u>26.09.2024 kiri</u> Tõrva Vallavalitsusel on Teie esitatud Pikasilla silla rekonstrueerimistööde eskiisi osas järgmised märkused:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Pikasilla kauplus (61301:005:0790) ja Uus-Miku (61301:005:0840) kinnistute olemasolevaid juurdepääsuteid ei saa likvideerida, kuna kinnistutele puuduvad alternatiivsed juurdepääsuteed.2. Lahendatud ei ole jalakäijate ohutu liikumine Viljandi-Rõngu tee paremalt poolt bussipeatusesse/jalgteele ja tagasi. <p>Palume edaspidisel projekteerimisel märkustega arvestada ja esitada muudetud/täiendatud eskiislahendus uuesti ülevaatamiseks.</p>	<p><u>Selgitus:</u> Arvestades projektiga hõlmatud alal levivaid keskkonnavalaseid piiranguid, keerukaid maastikulisi olusid ning projekteerimistingimuste menetluses kogutud seisukohtasid tellis Transpordiamet projekteerimistingimuste menetluse ajal piirkonda sobiva lahenduse leidmiseks eskiisi. Eskiislahendus edastati menetlusosalistele tutvumiseks 12.09.2024. Eskiislahenduse põhjal märgite, et Pikasilla kauplus (61301:005:0790) ja Uus-Miku (61301:005:0840) kinnistute olemasolevaid juurdepääsuteid ei saa likvideerida, kuna kinnistutele puuduvad alternatiivsed juurdepääsuteed. Selgitame, et projektiga ei kavandata Pikasilla kauplus ja Uus-Miku kinnistute juurdepääsude sulgemist vaid nihutamist uude asukohta. Pikasilla kauplus kinnistu juurdepääs on eskiisis lahendatud busside tagasipöördekohalt ning Uus-Miku kinnistu juurdepääs riigiteelt 23189 Põrga-Leebiku-Pikasilla tee (edaspidi riigitee 23198) läbi Miku kinnistu (61301:005:0650). Eskiislahendus, millelt nähtuvad muudatused Pikasilla kaupluse ja Uus-Miku kinnistute juurdepääsudes, edastati ka maaomanikele tutvumiseks. Lisaks märgite, et eskiisiga ei ole lahendatud jalakäijate ohutu liikumine Viljandi-Rõngu tee paremalt poolt bussipeatusesse/jalgteele ja tagasi. Selgitame, et eskiisi koostamise ajal kaaluti jalakäijatele teeületusvõimaluste loomiseks erinevaid variante. Arvestades asjaolu, et eskiisiga on kavandatud „Pikasilla“ bussipeatuste viimine ühele poole teed ja peatuse lahendamine tagasipöördekohaga, otsustati muuta teeületuskoha lahendust. Nimelt suundub enamus inimesi bussipeatusesse samalt teepoolelt, kuhu on projekteeritud tagasipöördekoht ehk olemasoleva olukorraga võrrelduna muutub teeületamise vajadus. Teiselt poolt riigiteed on potentsiaalseid bussi peale liikujaid mõnest üksikust majapidamisest. Nendel kaalutlustel leiti eskiisi koostamisel, et riigitee 52 km 46,351 asuva Puistu ristmiku piirkonnas tee ületamiseks täiendavate meetmete kavandamise vajadus puudub. Jalakäijad on suunatud teed ületama otsesihis üle ristmiku, kõige kitsama ristlõikega asukohas.</p> <p><u>Otsus:</u> 1. Muuta projekteerimistingimuste eelnõu punkti 5.5.1 sõnastust „Kaaluda „Pikasilla“ bussipeatuste ning sillast Rõngu suunale jäävate eluhoonete vahelises lõigus kergliiklustee projekteerimist. Kergliiklustee paiknemine riigitee suhtes selgitada projekteerimisel“ järgnevalt: „Projekteerida kergliiklustee „Pikasilla“ bussipeatuste ning sillast Rõngu suunale jäävate eluhoonete vahelisse lõiku riigitee vasakule poole. Kergliiklustee täpne paiknemine riigitee suhtes selgitada projekteerimisel“. 2. Täiendada projekteerimistingimuste eelnõu punkti 5.3.6 järgneva tingimusega: „Juhul kui projektlahenduse tõttu kaob mõnele kinnistule juurdepääs, tuleb projektiga tagada ja lahendada uus juurdepääs“. 3. Kavandada teeületuskohtade lahendused vastavalt Transpordiameti juhendile „Kergliiklularistu kavandamise juhend“. 4. Kaasata Tõrva Vallavalitsus ehitusloa menetlusse.</p>
2	<p>Maa-amet 12.04.2023 nr 6-3/23/5902-2</p> <p>17.09.2024 nr 6-3/23/5902-5</p>	<p><u>12.04.2023 kiri</u> Transpordiamet teavitab Maa-ametit 03.04.2023 kirjaga nr 8-1/23-063/7377-1 projekteerimistingimuste menetluse algatamisest riigitee 52 Viljandi–Rõngu km 46,845 asuva Pikasilla silla rekonstrueerimise ehitusprojekti koostamiseks. Projekti eesmärk on Pikasilla silla asemele uue silla kavandamine. Projektiga on hõlmatud Silla (katastritunnus 17101:001:0957) ja Männiveere (katastritunnus 17101:001:0961) maaüksused, mis on kantud katastrisse, kuid mille osas ei ole maareformi toimingud lõpule viidud.</p>	<p><u>Selgitus:</u> Arvestades projektiga hõlmatud alal levivaid keskkonnavalaseid piiranguid, keerukaid maastikulisi olusid ning projekteerimistingimuste menetluses kogutud seisukohtasid tellis Transpordiamet projekteerimistingimuste menetluse ajal piirkonda sobiva lahenduse leidmiseks eskiisi. Eskiislahendus edastati menetlusosalistele tutvumiseks 12.09.2024. Eskiisiga täpsustus projekteeritava lõigu pikkus. Projekteeritavast lõigust jäi välja Männiveere (katastritunnus 17101:001:0961) maaüksus, millele Maa-ameti 12.04.2023 kirjas viidatud on.</p>

		<p>Maa-amet nõustub projekteerimistingimuste eelnõuga. Palume hoida Maa-ametit kursis edasise menetlusega.</p> <p><u>17.09.2024 kiri</u> Edastasite Maa-ametile tutvumiseks Pikasilla silla rekonstrueerimise projekti „Riigitee nr 52 Viljandi-Rõngu km 46,845 asuva Pikasilla silla põhiprojekt“ (projekti nr P23017) eskiislahenduse. Projektiga on kavas Pikasilla silla asemele uue silla rajamine, jalakäijate ja jalgratturite liiklusohutuse taseme tõstmine, sõidutee plaaniraadiuste vastavusse viimine lubatud suurima sõidukiirusega ja tehniliselt vajaliku teemaa määramine. Projektiga on hõlmatud Silla (katastritunnus 17101:001:0957) maaüksus, mis on kantud katastrisse, kuid mille osas ei ole maareformi toimingud lõpule viidud. Maa-amet nõustub põhiprojekti eskiislahendusega. Palume hoida Maa-ametit kursis edasise menetlusega.</p>	<p><u>Otsus:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Võtta teadmiseks info, et Silla (katastritunnus 17101:001:0957) maaüksus on kantud katastrisse, kuid maareformi toimingud ei ole lõpule viidud. 2. Muuta projekteerimistingimuste eelnõu punkti 5.3.2 sõnastust “Projektiga käsitleda riigitee 52 km 46,352 asuva Puistu ristmiku ja riigitee km 47,297 asuva Ausamba tee ristmiku vahelist lõiku. Projektiga käsitletav lõik on näidatud lisas 2. Riigitee ümberehitamine näha ette minimaalses tehniliselt vajalikus mahus” järgnevalt: “Projektiga käsitleda riigitee 52 km 46,351 asuva Puistu ristmiku ja riigitee km 47,2 vahelist lõiku. Projektiga käsitletav lõik on näidatud lisas 2. Riigitee ümberehitamine näha ette minimaalses tehniliselt vajalikus mahus”. 3. Kaasata Maa-amet projektiga seotud menetlustesse.
3	<p>MTÜ Valgamaa Ühistranspordikeskus 03.04.2023 nr. 8-1/23-063/7370-1</p>	<p>Valgamaa Ühistranspordikeskus soovib kavandada bussidele tagasipöörde võimaluse sillast Viljandi poolsele lõiku Valga maakonna territooriumil. Sellega vähendame tühiläbisõidu mahtu oluliselt, reisijate arv „Ülejõe“ peatuses on märkimisväärselt väike. Aastal 2022 kasutati Ülejõe peatust vaid 144 korda bussi sisenemiseks ja 158 korda bussist väljumiseks (s.o. ca 0,85 reisijat päevas). Toetame mõtet Ülejõe bussipeatuse likvideerimiseks ja Pikasilla bussipeatuste ning sillast Rõngu suunale jäävate eluhoonete vahelises lõigus kergliiklustee projekteerimiseks. Kirjale on eraldi failidena lisatud „Ülejõe“ ja „Pikasilla“ bussipeatuste kasutusstatistika.</p>	<p><u>Selgitus:</u> Arvestades projektiga hõlmatud alal levivaid keskkonnavalasid piiranguid, keerukaid maastikulisi olusid ning projekteerimistingimuste menetluses kogutud seisukohtasid tellis Transpordiamet projekteerimistingimuste menetluse ajal piirkonda sobiva lahenduse leidmiseks eskiisi. Eskiislahendus edastati menetlusosalistele tutvumiseks 12.09.2024. Projekteeritavas lõigus asuvad lähestikku kaks bussipeatust „Pikasilla“ ja „Ülejõe“, millest suurem kasutajate hulk on „Pikasilla“ bussipeatuses“. Kuna bussipeatused asuvad kahe maakonna piiril esineb projekteeritavas lõigus vajadus busside tagasipööramiskoha järele. Arvestades bussikasutajate suuremat hulka „Pikasilla“ peatuses ning seda kui lähestikku peatused teineteisele asuvad, otsustati eskiisi koostamisel loobuda „Ülejõe“ bussipeatusest ning projekteerida bussidele tagasipööramisvõimalusega lahendus „Pikasilla“ peatuste piirkonda. Jalakäijatele on „Pikasilla“ bussipeatusesse liikumiseks projekteeritud kergliiklustee. Bussipeatuste lahenduse arutelule oli projekti koostamise ajal kaasatud ka MTÜ Valgamaa Ühistranspordikeskus.</p> <p><u>Otsus:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eemaldada projekteerimistingimuste eelnõu punkt 5.4.1 “Projektiga näha ette olemasolevate „Pikasilla“ bussipeatuste säilitamine. Vajadusel kavandada nende ümberehitamine kui see osutub vajalikuks projekti eesmärkide saavutamiseks”. 2. Muuta projekteerimistingimuste eelnõu punkt 5.4.3 sõnastust „Juhul kui projektlahendusega ei ole võimalik säilitada riigitee km 47,103 asuvat parklat, mida hetkel kasutatakse ka busside tagasipööramiskohana, kavandada tagasipöördekoht projektala ulatuses uude asukohta. Võimalusel sillast Viljandi poolsele lõiku Valga maakonna territooriumile. Tagasipöördekohta uude asukohta nihutamise seoses likvideerida „Ülejõe“ bussipeatus” järgnevalt: „Projekteerida tagasipöördekohaga bussipeatuse lahendus olemasolevatesse „Pikasilla“ bussipeatuste piirkonda. Näha ette „Ülejõe“ bussipeatuse likvideerimine“ (uues numeratsioonis punkt 5.4.1). 3. Seoses „Pikasilla“ bussipeatuste lahenduse muutusega eemaldada projekteerimistingimuste punkt 5.4.2 „Kaaluda riigitee km 46,382 asuva vasakpoolse „Pikasilla“ bussipeatuse sõiduteest eemale nihutamist, et parandada Puistu ristmikul (riigitee 52 km 46,352) nähtavust”. 4. Võtta teadmiseks seisukoht kergliiklustee kavandamise küsimuses Pikasilla bussipeatuse ning sillast Rõngu suunale jäävate eluhoonete vahelisse lõiku. Kergliiklustee küsimuses on projekteerimistingimustes muudetud punkti 5.5.1 sõnastust.

4.	Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus (edaspidi ELASA) 03.04.2023 e-kiri	Eesti Lairiba Arenduse Sihtasutus (ELASA) sidevõrgu haldaja, AS Connecto Eesti, kooskõlastab projekteerimistingimuste eelnõu. Projekti alasse jäävad ELASA sidevõrgu objektid ELA051 ja ELA101. Projekteerimisel taotleda ELASA sidevõrgu haldajalt projekteerimise tehnilised tingimused ja projekti valmides kooskõlastada see.	Otsus: 1. Projekti koostamisel arvestada ELASA kirjas toodud tingimustega.
5.	Muinsuskaitseamet 20.04.2023 nr 5.1-17.6/570-1 27.09.2024 nr 5.1-17.6/570-6	20.04.2023 kiri Olete teavitanud Muinsuskaitseametit 03.04.2023 kirjaga nr 8-1/23-063/7370-1, et olete algatanud projekteerimistingimuste menetluse riigitee 52 Viljandi–Rõngu km 46,845 asuva Pikasilla silla rekonstrueerimise ehitusprojekti koostamiseks. Muinsuskaitseamet on tutvunud projekteerimistingimuste eelnõuga ja selle lisadega. Projekteeritaval alal kultuurimälestisi ja nende kaitsevööndeid ei ole, kuid Pikasilla sillast põhja pool Väike-Emajõe idakaldal on avastatud kiviaegsele asulale viitavaid leide. Sellest tulenevalt soovitame Pikasilla sillast põhja pool Väike-Emajõe idakaldal väljaspool (sh teetammist sügavamal) olemasolevat teetammi teostatavatel pinnasetöödel teostada arheoloogiline uuring (meetodiks: arheoloogiline jälgimine, in situ arheoloogilise kultuurikihi olemasolul kaevamised). Arheoloogi kaasamine võimaldab vältida olukorda, kus reaalsete pinnasetööde ajal satutakse arheoloogilisele kultuurikihile, mille tulemusena võivad tööd teadmata ajaks peatuda, mis toob kaasa planeeritud tegevuste edasilükkumise ja sellega kaasnevad planeerimata finantskulud. Arheoloogilisi uuringuid võib läbi viia vastava pädevusega isik või ettevõtja (MuKS §-d 46-47, § 68 lg 2 p 3 §-d 69-70). Olemasoleva teetammi alal Pikasilla silla rekonstrueerimisel on arheoloogilise kultuurikihi tööde käigus avastamine vähetõenäoline ning seetõttu ei ole teetammi toimuvatel kaevetöödel arheoloogilised uuringud esialgu vajalikud. Kogu projektialal tuleb kaevetöödel arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) on leidja sellisel juhul kohustatud tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile. Ehitusprojekt esitada kooskõlastamiseks Muinsuskaitseametile. 27.09.2024 kiri Esitasite riigitee 52 Viljandi–Rõngu km 46,845 asuva Pikasilla silla rekonstrueerimise ehitusprojekti eskiislahenduse. Oleme esitatud dokumentidega tutvunud. Nagu oma eelnevas kirjas mainisime, siis projekteeritaval alal kultuurimälestisi ja nende kaitsevööndeid ei ole, kuid Pikasilla sillast põhja pool Väike-Emajõe idakaldal on avastatud kiviaegsele asulale viitavaid leide. Joonisel TL_1-3 ja TL_1-4 on kavandatud maanteest põhja poole kergliiklustee. Kui see tähendab, et töö teostamisel väljutakse olemasolevast teetammist, siis soovitame Pikasilla sillast põhja pool Väike-Emajõe idakaldal väljaspool (sh teetammist sügavamal) teetammi toimuvatel pinnasetöödel teostada arheoloogiline uuring (meetodiks: arheoloogiline jälgimine, in situ arheoloogilise kultuurikihi olemasolul kaevamised). Arheoloogi kaasamine võimaldab vältida olukorda, kus reaalsete pinnasetööde ajal satutakse arheoloogilisele kultuurikihile, mille tulemusena võivad tööd teadmata ajaks peatuda, mis toob kaasa planeeritud tegevuste edasilükkumise ja sellega kaasnevad planeerimata finantskulud. Arheoloogilisi uuringuid võib läbi viia vastava pädevusega isik või ettevõtja (MuKS §-d 46-47, § 68 lg 2 p 3 §-d 69-70).	Otsus: 1. Sõnastada projekti seletuskirjas, et Väike-Emajõe idakaldal on avastatud kiviaegsele asulale viitavaid leide. 2. Sõnastada projekti seletuskirjas, et Pikasilla sillast põhja pool Väike-Emajõe idakaldal, lõikudes, kus kergliiklustee ehitamiseks väljutakse olemasolevast teetammist, on soovitatav väljaspool (sh teetammist sügavamal) teetammi toimuvatel pinnasetöödel teostada arheoloogiline uuring (meetod: arheoloogiline jälgimine, in situ arheoloogilise kultuurikihi olemasolul kaevamised). Arheoloogi kaasamine võimaldab vältida olukorda, kus reaalsete pinnasetööde ajal satutakse arheoloogilisele kultuurikihile, mille tulemusena võivad tööd teadmata ajaks peatuda, mis toob kaasa planeeritud tegevuste edasilükkumise ja sellega kaasnevad planeerimata finantskulud. 3. Arvestada, et olemasoleva teetammi alal Pikasilla silla rekonstrueerimisel on arheoloogilise kultuurikihi tööde käigus avastamine vähetõenäoline ning seetõttu ei ole teetammi toimuvatel kaevetöödel arheoloogilised uuringud esialgu vajalikud. 4. Arheoloogiliste tööde planeerimisel arvestada, et arheoloogilisi uuringuid võib läbi viia vastava pädevusega isik või ettevõtja (MuKS §-d 46-47, § 68 lg 2 p 3 §-d 69-70). 5. Seletuskirjas sõnastada, et kogu projektialal tuleb kaevetöödel arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) on leidja sellisel juhul kohustatud tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile. 6. Ehitusprojekt esitada kooskõlastamiseks Muinsuskaitseametile.

		<p>Olemasoleva teetammi alal Pikasilla silla rekonstrueerimisel on arheoloogilise kultuurikihi tööde käigus avastamine vähetõenäoline ning seetõttu ei ole teetammis toimuvatel kaevetöödel arheoloogilised uuringud esialgu vajalikud.</p> <p>Kogu projektialal tuleb kaevetöödel arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) on leidja sellisel juhul kohustatud tööd katkestama, jätma leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile.</p> <p>Ehitusprojekt esitada kooskõlastamiseks Muinsuskaitseametile.</p>	
6.	<p>Elva Vallavalitsus 20.04.2023 nr 4-11/44-1</p> <p>30.09.2024 e-kiri</p>	<p><u>20.04.2023 kiri</u> /.../ Edastan Elva Vallavalitsuse kui ka Rõngu piirkonnakogu ettepanekud:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sillaotsa parkla on osalt riigi- ja osalt munitsipaalomandis. Näha ette Sillaotsa parkla vähemalt osaline säilimine. Kui riigimaal olevat osa parklast ei ole võimalik säilitada, siis näha ette munitsipaalmaal oleva parklaosa korrastamine. 2. Peatuste kasutamise statistika järgi on Ülejõe bussipeatus aktiivses kasutamises. Näha ette bussipeatuse säilimine. <p><u>30.09.2024 e-kiri</u> Esitasite Elva vallavalitsusele tutvumiseks Pikasilla silla rekonstrueerimise eskiislahenduse. Anname teada, et Elva vallavalitsus tutvus valminud eskiisiga ning oleme välja pakutud lahendusega nõus. Täiendavad märkused puuduvad.</p>	<p><u>Selgitus:</u> Arvestades projektiga hõlmatud alal levivaid keskkonnavalaseid piiranguid, keerukaid maastikulisi olusid ning projekteerimistingimuste menetluses kogutud seisukohtasid tellis Transpordiamet projekteerimistingimuste menetluse ajal piirkonda sobiva lahenduse leidmiseks eskiisi. Eskiislahendus edastati menetlusosalistele tutvumiseks 12.09.2024. Eskiisist nähtub, et projektiga on ette nähtud Sillaotsa parkla osaline säilimine. Lahendusega on tagatud parkimisvõimalus kolmele sõiduautole.</p> <p>Projekteeritavas lõigus asuvad lähestikku kaks bussipeatust „Pikasilla“ ja „Ülejõe“, millest suurem kasutajate hulk on „Pikasilla“ bussipeatuses“. Kuna bussipeatused asuvad kahe maakonna piiril esineb projekteeritavas lõigus vajadus busside tagasipööramiskoha järele. Arvestades bussikasutajate suuremat hulka „Pikasilla“ peatuses ning seda kui lähestikku peatused teineteisele asuvad, otsustati loobuda „Ülejõe“ bussipeatusest ning projekteerida bussidele tagasipööramisvõimalusega lahendus „Pikasilla“ peatuste piirkonda. Jalakäijatele on „Pikasilla“ bussipeatusesse liikumiseks projekteeritud kergliiklustee.</p> <p>Bussipeatuste lahenduse arutelule oli projekti koostamise ajal kaasatud ka Elva Vallavalitsus.</p> <p><u>Otsus:</u> 1. Muuta projekteerimistingimuste punkt 5.3.4 sõnastust „Kavandada riigitee km 47,103 asuva parkla likvideerimine juhul kui selle säilitamine ei ole plaaniraadiuse korrigeerimise tulemusena võimalik“ järgnevalt: „Näha projektiga ette riigitee km 47,103 asuva parkla säilitamine minimaalses vajalikus mahus, mis võimaldab parklas mõne sõiduauto parkimist“.</p> <p>2. Kavandada „Ülejõe“ bussipeatuse likvideerimine ning tagasipööramiskohaga bussipeatuse kavandamine „Pikasilla“ bussipeatuse piirkonda. Antud tingimus on sõnastatud projekteerimistingimuste punktis 5.4.1.</p>
7.	<p>Tartumaa Ühistranspordikeskus 19.04.2023 nr 3-7/16-1</p>	<p>/.../ Projekteerimistingimuste eelnõu punktis 5.4.3. on märgitud: „Juhul kui projektlahendusega ei ole võimalik säilitada riigitee km 47,103 asuvat parklat, mida hetkel kasutatakse ka busside tagasipööramiskohana, kavandada tagasipöördekoht projektala ulatuses uude asukohta. Võimalusel sillast Viljandi poolsesse lõiku Valga maakonna territooriumile. Tagasipöördekohta uude asukohta nihutamisega seoses likvideerida „Ülejõe“ bussipeatus.“</p> <p>MTÜ Tartumaa Ühistranspordikeskus on seisukohal, et parim lahendus oleks, kui riigitee km 47,103 asuv parkla säiliks. Ülejõe bussipeatuse likvideerimisel ja tagasipöördekohta Valga maakonna territooriumile nihutamisel jääks Tartu maakonnaliini nr 440 näitel viimaseks bussipeatuseks enne ohutut tagasipöördekohta Purtsi bussipeatus. Purtsi bussipeatuse läbimise järel peaks liini teenindav buss tagasipöörde sooritama kavandatavas tagasipöördekohtas (täpne asukoht teadmata), mis asub Valgamaal ja ligikaudu 2 kilomeetri kaugusel Purtsi bussipeatusest. Seega peaks liini teenindav buss tagasipöörde sooritamiseks läbima kokku 4 kilomeetrit ning läbitud vahemaa sisse ei jääks ühtegi täiendavat Tartumaal asuvat peatust. Juhul, kui Ülejõe bussipeatuse likvideerimine on möödapääsmatu ja kavandatakse uus tagasipöördekoht, peab uue</p>	<p><u>Selgitus:</u> Arvestades projektiga hõlmatud alal levivaid keskkonnavalaseid piiranguid, keerukaid maastikulisi olusid ning projekteerimistingimuste menetluses kogutud seisukohtasid tellis Transpordiamet projekteerimistingimuste menetluse ajal piirkonda sobiva lahenduse leidmiseks eskiisi. Eskiislahendus edastati menetlusosalistele tutvumiseks 12.09.2024.</p> <p>Projekteeritavas lõigus asuvad lähestikku kaks bussipeatust „Pikasilla“ ja „Ülejõe“, millest suurem kasutajate hulk on „Pikasilla“ bussipeatuses“. Kuna bussipeatused asuvad kahe maakonna piiril esineb projekteeritavas lõigus vajadus busside tagasipööramiskoha järele. Arvestades bussikasutajate suuremat hulka „Pikasilla“ peatuses ning seda kui lähestikku peatused teineteisele asuvad, otsustati eskiisi koostamisel loobuda „Ülejõe“ bussipeatusest ning projekteerida bussidele tagasipööramisvõimalusega lahendus „Pikasilla“ peatuste piirkonda. Jalakäijatele on „Pikasilla“ bussipeatusesse liikumiseks projekteeritud kergliiklustee.</p> <p>Bussipeatuste lahenduse arutelule oli projekti koostamise ajal kaasatud ka Tartumaa Ühistranspordikeskus.</p> <p><u>Otsus:</u> 1. Kavandada „Ülejõe“ bussipeatuse likvideerimine ning tagasipööramiskohaga bussipeatuse kavandamine „Pikasilla“ bussipeatuse piirkonda. Antud tingimus on sõnastatud projekteerimistingimuste punktis 5.4.1.</p>

		tagasipöördekohta projekteerimisel olema arvestatud, et Tartu maakonnaliine teenindavad alates 01.07.2023 bussid, mille maksimaalne pikkus on 13 meetrit.	2. Tagasipööramiskoha projekteerimisel arvestada bussidega, mille maksimaalne pikkus on 13 m.
8.	Telia Eesti AS 19.04.2023 e-kiri 16.09.2024 nr EC.1-5.1/402-4 e-kiri	<p>19.04.2023 e-kiri</p> <p>Antud tööpiirkonda jäävad Telia Eesti AS siderajatised pinnases, nii vask- kui ka fiiberoptilised kaablid. Projekti koostamiseks on vajalik taotleda tehnilised tingimused, Telia tehniliste tingimuste keskkonda Ehitajate portaalis: https://www.telia.ee/partnerile/ehitajalearendajale/</p> <p>Telia Eesti AS (Telia) sideehitiste kaitsevööndis tegevuste planeerimisel ja projekteerimisel võtta tehnilisele lahendusele Telia heakskiit (kooskõlastus), et tagada sideehitise ohutus ja säilimine EhS § 70 lg (2) ja § 78 lg (2) nõuetele vastavalt.</p> <p>Täpsemate tingimuste saamiseks, sideehitiste ümberehitamiseks, asukoha muutmiseks või kaitsemeetmete rakendamiseks ja projektlahenduste kooskõlastamiseks palume pöörduda Telia kooskõlastuste keskkonda Ehitajate portaalis: https://www.telia.ee/partnerile/ehitajale-arendajale/</p> <p>Tööde teostamine liinirajatise kaitsevööndis on lubatud ainult kehtiva tegutsemisloa alusel.</p> <p>16.09.2024 e-kiri</p> <p>Antud eskiislahenduses jääb arusaamatuks, kuidas tagatakse olemasolevate siderajatiste kaitsemeetmed või ümberpaigaldamise vajadus.</p> <p>Siderajatiste tingmärgid puuduvad isegi tingmärkide failil, neid nagu ei eksisteeriks. Kui tingmärgistusse on näidatud likvideeritavad objektid, siis planeeritavale kõnniteele on jäetud alles sideõhuliini post, mida nagu ei likvideerita, vaid jäetakse alles?</p> <p>Kui on olemas Pikasilla silla rekonstrueerimise eskiislahendus, siis peaks olema ka siderajatiste kaitsemeetmete või ümberpaigaldamise eskiislahendus/projektlahendus.</p> <p>Kui pannakse töö hankesse eskiislahenduse põhjal, oleks puudu ju sidetööde maht.</p>	<p>Selgitus:</p> <p>Projekti koostamiseks on Telia Eesti AS-lt taotletud tehnilised tingimused (tingimused nr 38776848).</p> <p>Selgitame, et 12.09.2024 edastatud lahendus oli eskiisi staadiumis, mille eesmärk oli tutvustada lahenduse põhiolemust. Detailsemad lahendused, sh tehnovõrkude osas antakse järgmistes projekti staadiumites. Käesoleval juhul on eesmärk koostada põhiprojekti staadiumis projekt, mille alusel viiakse enne ehitamist läbi ehitusloa menetlus.</p> <p>Otsus:</p> <p>1. Arvestada projekti koostamisel Telia Eesti AS 19.04.2023 kirjas toodud tingimustega.</p>
9.	Elektrilevi OÜ	<i>Elektrilevi OÜ pole tähtjaks arvamust avaldanud ega taotlenud tähtja pikendamist.</i>	<p>Otsus:</p> <p>Pädev asutus eeldab EhS § 31 lg 6 alusel, et arvamuse avaldaja ei soovinud projekteerimistingimuste osas arvamust avaldada.</p>

2.2.Piirnevate kinnisasjade omanikud

Jrk nr	Kinnisasja nimi ja katastriüksuse tunnus	Arvamuse sisu	Pädeva asutuse põhjendus ja otsus esitatud arvamuse osas
1	Parve 61301:005:0402	<p>Olen Pikasilla silla rekonstrueerimise projekteerimistingimuste eelnõuga tutvunud. Lisan ettepaneku, et projekteerimisel palume arvestada naaberkinnistute maaomanike kõigi huvidega mistahes kujade või piirangute osas, mis võivad mõjutada naaberkinnistute maa kasutamist või sellele ligipääsu nii ehitustööde ajal kui ka peale silla rekonstrueerimist. Samuti palun arvestada pinnavete ärajuhtimissüsteemide rajamisel nende mõjuga naaberkinnistu (Parve kinnistu) maale.</p> <p>Palun Parve kinnistu omanikku teavitada enne projektlahenduse kinnitamist kõigist Parve kinnistut mõjutavatest asjaoludest.</p>	<p>Selgitus:</p> <p>Arvestades projektiga hõlmatud alal levivaid keskkonnavalaseid piiranguid, keerukaid maastikulisi olusid ning projekteerimistingimuste menetluses kogutud seisukohtasid tellis Transpordiamet projekteerimistingimuste menetluse ajal piirkonda sobiva lahenduse leidmiseks eskiisi. Eskiislahendus edastati menetlusosalistele, sh Parve kinnistu omanikule tutvumiseks 12.09.2024.</p> <p>Selgitame, et projekteerimisel lähtutakse kliimaministri 17.11.2023 määrusest nr 71 „Tee projekteerimise normid“ ja kehtivatest Transpordiameti juhistest ja juhenditest. Antud objekti puhul edastasime projekteerimistingimuste menetluse ajal puudutatud kinnisasjade omanikele tutvumiseks ja soovi korral arvamuse avaldamiseks ka eskiisi. Kõikidele maaomanikele, kelle kinnisasjadest selgub projekti elluviimiseks äralõike vajadus, edastatakse projekti koostamise ajal tutvumiseks krundijaotuskava. Lisaks kaasame puudutatud kinnisasjade omanikud ehitusloa menetlusse, kus on soovi korral samuti võimalik lahenduse osas arvamust avaldada.</p>

			Otsus: 1. Kaasata Parve kinnistu omanik ehitusloa menetlusse.
2	Pikasilla 60801:001:2202, 60801:001:2201	Esiteks peaks säilima 70 kiirusepiirangu märk, sellel alal on palju avariisid olnud aastate jooksul, ka surmaga, meie teeotsas kohe peale märki hukkus noor mootorrattur, peale s kurvi meil turvaline väljasõit. Teiseks kasvõi paarikohaga parkla, ennemalt kui polnud, ummistasid kalamehed autodega sillale viiva tee ja meie kodude teeotsad. <i>Ühtlasi kinnitatakse e-kirjas, et Lepiku kinnistu (katastritunnus 60801:001:0870) omanik on kirja kätte saanud ning arvamused ühtivad Pikasilla kinnistute omaniku arvamusega.</i>	Selgitus: Arvestades projektiga hõlmatud alal levivaid keskkonnavalaseid piiranguid, keerukaid maastikulisi olusid ning projekteerimistingimuste menetluses kogutud seisukohtasid tellis Transpordiamet projekteerimistingimuste menetluse ajal piirkonda sobiva lahenduse leidmiseks eskiisi. Eskiislahendus edastati menetlusosalistele tutvumiseks 12.09.2024. Eskiislahenduse väljatöötamisel otsustati majanduslikel kaalutlustel, et projekteeritavas lõigus jäädakse kehtivate sõidukiiruste juurde ning projekteerimisel arvestatakse lubatud suurima sõidukiirusega 70 km/h. Seega pole koostatava projektiga projekteeritavas lõigus kavas sõidukiiruseid tõsta. Pikasilla sillast Rõngu suunas jääva parkla puhul on projektiga kavandatud selle osaline säilitamine. Otsus: 1. Muuta projekteerimistingimuste punkti 5.1.3 sõnastust „90 km/h, põhjendatud juhtudel madalam“ järgnevalt „70 km/h“. 2. Näha ette Pikasilla sillast Rõngu suunas oleva parkla osaline säilimine, et võimaldada sõidukite parkimist. Antud tingimus on sõnastatud projekteerimistingimuste punktis 5.3.4.
3	Aakre metskond 210 60801:001:0028	/.../ Teatate, et projekti raames plaanitakse korrastada Pikasilla sild, mille ehituse ala ulatub RMK hallatavale maaüksustele Aakre metskond 120 katastritunnus 60801:001:0010. RMK on tutvunud esitatud materjalidega kooskõlastab projektlahenduse eelpool nimetatud katastriüksuse osas alljärgnevalt: 1. Projekteerimistingimustes ei nähtu, kas töödega on puutumus RMK hallatava maaüksusega Aakre metskond 341 katastritunnus 17101:001:0015; 2. Lombi tee ja Ausamba teede tagada piisava kandevõimega mahasõidud; 3. Ehituse käigus säilitada RMK paigaldatud tähised ja liiklusemärgid; 4. RMK hallatava maa osas on kirjeldatud katastri jagamise vajadus. Maakorraldustoimingu algatab ja korraldab RMK nõusolekul ning koostöös RMK-ga Transpordiamet. RMK hallataval katastriüksusel maakorraldustoimingute teostamiseks tuleb töövõtja selgumisel RMK-lt taotleda volitus. Selleks palume pöörduda RMK maakorraldustoimingute spetsialist Eleri Laidma (e-post eleri.laidma@rmk.ee, telefon 5304 7558) poole.	Põhjendus: Arvestades projektiga hõlmatud alal levivaid keskkonnavalaseid piiranguid, keerukaid maastikulisi olusid ning projekteerimistingimuste menetluses kogutud seisukohtasid tellis Transpordiamet projekteerimistingimuste menetluse ajal piirkonda sobiva lahenduse leidmiseks eskiisi. Eskiislahendus edastati menetlusosalistele tutvumiseks 12.09.2024. Eskiisiga täpsustus projekteeritava lõigu pikkus ning projekteeritavast lõigust jäävad RMK hallatavad kinnisasjad välja. Otsus: Tuginedes eskiisile, millega täpsustus projekteeritava ala pikkus ning selgus, et RMK hallatavad maaüksused jäävad projekteeritavast lõigust välja, arvamuse andja seisukohtadega mitte arvestada. Projekteeritava lõigu pikkuse muutus on sõnastatud projekteerimistingimuste punktis 5.3.2.
4	Antsu 60801:001:2261, 60801:001:2262	Puudutatud kinnisasjade (60801:001:2261 ja 60801:001:2262) omanikuna olen huvitatud projekti kaasamisest. Rõngu suunale jäävate eluhoonete vahelises lõigus kergliiklustee projekteerimist ei poolda juhul kui plaanitakse kitsendada kinnistu katastrit nr.60801:001:2261 (kinnistu on piklik ja kitsas ja sissesõidu tee juba antud hetkel maanteele väga lähedal.) Soovin krundijaotuskava jooniseid.	Põhjendus: Arvestades projektiga hõlmatud alal levivaid keskkonnavalaseid piiranguid, keerukaid maastikulisi olusid ning projekteerimistingimuste menetluses kogutud seisukohtasid tellis Transpordiamet projekteerimistingimuste menetluse ajal piirkonda sobiva lahenduse leidmiseks eskiisi. Eskiislahendus edastati menetlusosalistele tutvumiseks 12.09.2024. Eskiislahendusest nähtub, et kergliiklustee on kavandatud riigiteest vasakule poole (Antsu kinnisasjast teisele poole riigiteed). Otsus: Juhul kui kinnisasjast selgub äralõike vajadus, edastada maaomanikule tutvumiseks krundijaotuskava.
5	Emajõe 60801:001:0710	Seoses Teie kirjaga küsin, kas tee ehitamisega seoses toimub muudatusi meie kinnisasjal (Emajõe talu, Elva vald, Tartumaa)? Kas kergliiklustee, mille rajamist kaalutakse, on planeeritud paiknema osaliselt meie kinnisasja praegustes piirides? Kas sillaga piirnevate kinnistute omanikel on võimalik taotleda müratõkkepiirde rajamist?	Põhjendus: Esmane selgitus maaomanikule saadetud 13.04.2023, mil projektlahendust ei olnud koostama hakatud. Selles kirjas andsime teada, et sisulist tagasisidet ei ole võimalik Emajõe kinnistule kavandatavate tegevuste osas anda ning selgitasime, et kergliiklustee poolsust ei ole projekteerimistingimustega määratud. Müra osas selgitasime, et projekti eesmärkide saavutamiseks võib olla vajadus riigitee plaaniraadiuse muutmiseks ning kuna projekti koostamisel kaalutakse ka riigiteel piirkiiruse tõstmist, millega võib kaasneda müraolukorra muutumine, siis on projekti koostamise käigus kavas läbi viia mürauring. Mürauringu

			<p>tulemusena selgitatakse müra normtasemed ning juhul kui seadusandluses kehtestatud normtasemed on ületatud, nähakse ette leevendusmeetmed.</p> <p>Arvestades projektiga hõlmatud alal levivaid keskkonnavalaseid piiranguid, keerukaid maastikulisi olusid ning projekteerimistingimuste menetluses kogutud seisukohtasid tellis Transpordiamet projekteerimistingimuste menetluse ajal piirkonda sobiva lahenduse leidmiseks eskiisi. Eskiislahendus edastati menetlusosalistele tutvumiseks 12.09.2024.</p> <p>Eskiisist nähtub, et riigitee vasakule poolele Emajõe kinnistu poolsesse serva on projekteeritud kergliiklustee. Kergliiklustee koos muldkehaga ulatub osaliselt Emajõe kinnistule.</p> <p>Eskiisi koostamise ajal teostati liiklusrüra modelleerimine. Uuringu tulemused näitavad, et müratasemed jäävad lubatud piirväärtustest madalamaks ning müra kaitse meetmete rakendamiseks vajadus puudub.</p> <p>Otsus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekteerida kergliiklustee „Pikasilla“ bussipeatuste ning sillast Rõngu suunale jäävate eluhoonete vahelisse lõiku riigitee vasakule poole. Antud tingimus on sõnastatud projekteerimistingimuste punktis 5.5.1. Eskiisi alusel ulatub kergliiklustee koos muldkehaga osaliselt Emajõe kinnistule. Edastada maaomanikule tutvumiseks krundijaotuskava. 2. Müratõkkeseina Emajõe kinnistule mitte kavandada.
6	Kalda 60801:001:0700	Lugesin ja projektiga nõus. Küsimus - kuidas suunatakse liiklus üle silla ehituse ajal?	<p>Selgitus:</p> <p>Selgitav vastus edastatud maaomanikule 10.04.2023 e-kirja teel. Andsime teada, et praeguses staadiumis ei ole ajutise liikluskorralduse osas võimalik sisulisi selgitusi anda, kuid lisasime, et tõenäoliselt kavandatakse ümbersõit teiste teede kaudu.</p>
7	Silla 60801:001:2210	<p>/.../</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kindlasti ei saa ma nõustuda projekteerimistingimustes oleva p 5.1.3'ga kus on ära toodud planeeritud uuel lõigul lubatav maksimaalne sõidukiirus 90 km/h (seni on lubatud suurim kiirus lõigul 70 km/h). Minu elamuga kinnistul (Silla) on vaid üks väljasõidutee (sama kehtib sellesama tee ääres asuvatesse Suve, Pikasilla, Luhaveere, Emajõe ja Põhtjärve kinnistutel asuvate elamute kohta) ja väljasõiduteed kasutatakse vastavate kinnistutel elavate inimese poolt autoga maanteele väljasõiduks kui ka aktiivselt nii jalgsi kui jalgrattaga teisel pool maanteed asuvatesse marja- ja seenemetsadesse minekuks. Juba praegu tulevad maanteel sõitvad Rõngu poolt tulevad autod nii suure hooga kurvi tagant, nii et meie teeotsast autoga maanteele välja keeramine on väga keeruline (senine 70km/h piirangumärk on otse meie teeotsa juures ja autod ei võta enne seda hoogu maha). Lausa eluohtlik on meie teeotsalt maantee ületamine jalgsi või jalgrattaga (seda on vaja teha, kuna ainsa meie kinnistutelt väljuva teega). Käesolevaga teen ettepaneku peale rekonstrueerimist vastaval lõigul sõidukiiruse alandamiseks 50km/h peale. Ja nihutada kiiruspiirangu algus 100m Rõngu poole, et autod jõuaksid meie teeotsa ajaks hoo maha võtta. 2. Soovime kindlasti säilitada ka riigitee km 47,103 asuvat parklat oma praeguses asukohas. Väike-Emajõe Rõngu poolne kallas on aktiivses kasutuses kalameeste poolt, kes tihti tulevad autoga ja üritavad auto jätta jõeale võimalikult lähedale. Varasemalt sõitsid sellised autojuhid tihti meie kinnistutele parkima, kui viimaste aastate jooksul oleme nad lõpuks saanud suunata üle maantee asuvasse parklasse. Kui parkla nihutatakse sillast Viljandi poolsesse lõiku, siis see jääks Rõngu poolsest jõekaldast liiga kaugele ja kalastajad tuleksid jälle meie kinnistutele parkima. 	<p>Selgitus:</p> <p>Arvestades projektiga hõlmatud alal levivaid keskkonnavalaseid piiranguid, keerukaid maastikulisi olusid ning projekteerimistingimuste menetluses kogutud seisukohtasid tellis Transpordiamet projekteerimistingimuste menetluse ajal piirkonda sobiva lahenduse leidmiseks eskiisi. Eskiislahendus edastati menetlusosalistele tutvumiseks 12.09.2024. Eskiislahenduse väljatöötamisel otsustati majanduslikel kaalutlustel, et projekteeritavas lõigus jäädakse kehtivate sõidukiiruste juurde ning projekteerimisel arvestatakse lubatud suurima sõidukiirusega 70 km/h. Teete ettepaneku kehtestada projekteeritavas lõigus lubatud suurimaks sõidukiiruseks 50 km/h. Selgitate, et kohalikku liiklust teenindava Pikasilla tee ristmikult on väga keeruline välja sõita, sest riigiteel asuva kurvi tagant tulevad sõidukid väga suure hooga. Lisate, et ka riigitee ületamine on keeruline. Leiame, et antud juhul ei ole projekteeritavasse lõiku 50 km/h kiirusrežiimi kehtestamine põhjendatud kuivõrd liikluskeskkond seda ei toeta ning kogemuslikult võib öelda, et kui liikluskeskkond kehtestatud kiirusrežiimi ei toeta, siis ei peeta sellest ka kinni. Projekteeritav lõik asub hajaasustuses, kus majapidamisi paikneb hõredalt ning hoonestusjoon ei ole selgelt välja kujunenud. Projekteeritav lõik piirneb valdavalt metsadega. Ohutuse suurendamiseks kirjas viidatud Pikasilla tee ristmiku piirkonnas on muudetud ristmiku lõikumisnurka riigitee suhtes selliselt, et see paikneb riigitee suhtes võimalikult risti. Ristmiku piirkonda on kergliiklejatele teeületamise ohutumaks muutmiseks kavandatud ohutussaarega teeületuskoht, mis eelduslikult aitab kaasa ka riigiteel sõidukiiruste rahustamisele. Kergliiklejate ohutuse suurendamiseks on projekteeritavasse lõiku kavandatud kergliiklustee.</p> <p>Otsus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekteerimisel arvestatakse lubatud suurima sõidukiirusega 70 km/h. Muudetud on projekteerimistingimuste punkti 5.1.3 sõnastust. 2. Projekteerimisel selgitada, kas on põhjendatud kiiruspiirangu pikendamine Rõngu suunas. 3. Näha ette Sillaotsa parkla osaline säilimine. Parkla säilitamine on käsitletud projekteerimistingimuste punktis 5.3.4.
8	Mäemetsa 61301:005:0592	Läbi vaadanud Pikasilla silla eskiislahenduse tutvustamise projekti esitan kohaliku elanikuna oma pooled ettepanekud. Ajalooliselt välja kujunenud lahendused on olnud siiani parimad. Peale ohutussaare rajamist endise Pikasilla kaupluse kohale ja ühe vana	<p>Selgitus:</p> <p>Arvestades projektiga hõlmatud alal levivaid keskkonnavalaseid piiranguid, keerukaid maastikulisi olusid ning projekteerimistingimuste menetluses kogutud seisukohtasid tellis</p>

		<p>tee otsa sulgemist ei saa enam bussid siin ringi keerata ja käivad üle silla Tartumaa poolses parklas ringi keeramas. Kui see parkla likvideeritakse, siis läheb ühistranspordi olukord veel kehvemaks. Vajalik oleks endise Pikasilla kaupluse vastas hoopis suletud teeots uuesti avada. See vajadus oli näha ka kaitseväge õppuste ajal kui tehnika kuidagi liikuda ei saanud ja kasutati ikkagi vana tee kohta. Projekteeritud on ootekoda elektriliini alla. See sinna ei sobi kuna kõrval on üle 30 meetri kõrgused puud. Need võivad tugeva tuulega elektriliinile ja projekteeritavale ootekojale kukkuda ka nõutava liinitrassi laiuse puhul (elektriliinile kukkumisi on viimasel ajal seal esinenud). Bussioote kohad sobivad oma praegustesse asukohtadesse kõige paremini. Lahendada tuleks turvaline tee ületamine. Isegi nooremal inimesel on praegu tee ületamine ohtlik, rääkimata vanematest. Liiklus on liiga tihe ja kiire. Eskiisilt paistis, et on kavas likvideerida juurdepääsud Uus-Miku ja Pikasilla kauplus kinnistutele ja rajada uus juurtepää läbi Miku kinnistu. Ka see ei ole kuidagi loogiline teades olukorda eluaeg naabruses elanuna. Minu teada on kinnistutel erinevad omanikud. Praegune lahendus on maaüksuste põhiselt kõige mõistlikum. Alternatiivina saaks kergliiklusteeks kasutada ka maantee teist serva kui kasutada vana teed Tõrva linna suunale. Siis saaks vältida Tartumaa poolset kurvi välisserva ja suunata sujuvalt RMK tee.</p>	<p>Transpordiamet projekteerimistingimuste menetluse ajal piirkonda sobiva lahenduse leidmiseks eskiisi. Eskiislahendus edastati menetlusosalistele tutvumiseks 12.09.2024. Projektiga hõlmatud alal asuvad lähestikku „Ülejõe“ ja „Pikasilla“ bussipeatused. Eskiisiga on kavandatud bussipeatuste lahendusse muudatused. Kavandatud on „Ülejõe“ bussipeatuse likvideerimine ja mõlemal pool sõiduteed asuvate „Pikasilla“ bussipeatuste projekteerimine üheks tagasipöördekohaga bussipeatuseks. Ümberkorraldused bussipeatuste lahendusse on kavandatud põhjusel, et need asuvad teineteisele väga lähestikku. „Pikasilla“ bussipeatuse säilimist on eelistatud põhjusel, et seda peatust kasutab suurem hulk inimesi. Projektiga likvideeritavast „Ülejõe“ bussipeatusest „Pikasilla“ bussipeatusesse on jalakäijate liikumisvõimaluste tagamiseks eskiisiga kavandatud kergliiklustee. Kergliiklustee on kavandatud sõiduteest vasakule poole kuna sellel teepool on suurem arv majapidamisi. Ka „Pikasilla“ tagasipöördekohaga bussipeatus on kavandatud sõidutee vasakule poole põhjusel, et vasakul poolel teed on suurem arv majapidamisi. See tagab lahenduse, kus suurem hulk bussikasutajatest ei pea bussipeatusesse liikumiseks sõiduteed ületama. Nimelt suundub valdav hulk elanikke „Pikasilla“ bussipeatusesse põhja poolt riigitee 23198 Põrga-Leebiku-Pikasilla tee äärest. Teisel pool riigiteed 52 on selles piirkonnas ainult mõned üksikud majapidamised. Eskiisi koostamisel leiti, et kuna elanikke, kes suunduvad „Pikasilla“ bussipeatusesse riigiteest lõuna poolt, on sedavõrd vähe, et täiendavate meetmete kavandamine riigitee 52 ületamiseks ei ole vajalik. Ohutussaarega teeületus kergliiklusteele ja kaudsemalt „Pikasilla“ bussipeatusesse suundumiseks on kavandatud Pikasilla sillast Rõngu poolsesse lõiku. Uus-Miku ja Pikasilla kaupluse kinnisasjade juurdepääsu osas selgitame, et Pikasilla kaupluse kinnistule on eskiislahenduse kohaselt tagatud juurdepääs busside tagasipööramiskoha kaudu ning Uus-Miku kinnistule riigiteelt 23198 läbi Miku (61301:005:0650) kinnistu. Muudatus juurdepääsude lahenduses tingivad busside tagasipööramiskoht ja sõidutee äärde projekteeritav kergliiklustee. Eskiislahendused uute juurdepääsu lahendustega on edastatud ka maaomanikele tutvumiseks.</p> <p>Otsus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kavandada „Ülejõe“ bussipeatuse likvideerimine ja tagasipööramiskohaga „Pikasilla“ bussipeatuse rajamine. Antud tingimus on sõnastatud projekteerimistingimuste punktis 5.4.1. 2. Projekteerida kergliiklustee „Pikasilla“ bussipeatuste ning sillast Rõngu suunale jäävate eluhoonete vahelisse lõiku riigitee vasakule poole. Antud tingimus on sõnastatud projekteerimistingimuste punktis 5.5.1. 3. Kavandada teeületuskohtade lahendused vastavalt Transpordiameti juhendile „Kergliiklustristu kavandamise juhend“. 4. Projekteerimisel lahendada bussiootekoja paiknemine.
9	Luhaveere 60801:001:2080	<p>Maaomanik väljendas kirjas, et ta ei saa materjalide sisust aru, mistõttu võttis Transpordiameti esindaja temaga 24.10.24 telefoni teel ühendust ning jagas selgitusi. Telefonikõne põhjal on maaomanikul projektlahendusele järgmised ettepanekud:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pikendada kiiruspiirangut 70 km/h Tartu suunal. 2. Kavandada silla juures olevale trepi piirkonda piirdesse katkestus, et oleks mugavam trepile liikuda. 	<p>Selgitus:</p> <p>Selgitame, et silla vahetus läheduses oleva trepi näol on tegemist hooldetrepiga, mille eesmärk on võimaldada juurdepääsu silla konstruktsioonidele nende hooldamiseks. Hooldetrepp ei ole mõeldud kasutama kohalikele elanikele ja/või kalameestele.</p> <p>Otsus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projekteerimisel kaaluda, kas kiiruspiirangu 70 km/h pikendamine Tartu suunal on põhjendatud. 2. Piirde lahendus hooldetrepi piirkonnas selgitada projekteerimisel.

2.3.Piirnevate kinnisasjade omanikud, kes arvamust ei avaldanud

Järgnevas tabelis toodud kinnisasjade osas projekteerimistingimuste menetluse käigus arvamust ei avaldatud. Kui arvamuse andja ei ole kümne päeva jooksul projekteerimistingimuste eelnõu saamisest arvates arvamust avaldanud ega ole taotlenud tähtaja pikendamist, eeldatakse, et arvamuse andja ei soovi projekteerimistingimuste eelnõu kohta arvamust avaldada (EhS § 31 lg 6).

Kinnisasja nimi	Katastriüksuse tunnus
Jõekalda	60801:001:0780
Lille	61301:005:1420
Miku	61301:005:0650
Männi	60801:001:1450
Pikasilla kauplus	61301:005:0790
Põhtjärve	60801:001:0690
Suve	60801:001:1480
Tamme	60801:001:1140
Tullino	60801:001:1506
Tullino	60801:001:1507
Tõruke	60801:001:1940
Uus-Miku	61301:005:0840

* Kui kooskõlastaja või arvamuse andja ei ole kümne päeva jooksul projekteerimistingimuste eelnõu saamisest arvates kooskõlastamisest keeldunud või arvamust avaldanud ega ole taotlenud tähtaja pikendamist, loetakse projekteerimistingimuste eelnõu kooskõlastaja poolt vaikimisi kooskõlastatuks või eeldatakse, et arvamuse andja ei soovi projekteerimistingimuste eelnõu kohta arvamust avaldada (EhS § 31 lg 6).